

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 25 september 2020
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2020/0262(COD)**

**11188/20
ADD 3**

**SOC 563
EMPL 410
SAN 326
IA 66
CODEC 883**

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	SWD(2020) 184 final
Betreft:	WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG bij Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Richtlijn 2004/37/EG betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2020) 184 final.

Bijlage: SWD(2020) 184 final

Brussel, 22.9.2020
SWD(2020) 184 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

bij

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Richtlijn 2004/37/EG betreffende de bescherming van de werknemers
tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk**

{COM(2020) 571 final} - {SEC(2020) 302 final} - {SWD(2020) 183 final}

Samenvatting
Effectbeoordeling van het voorstel voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijn 2004/37/EG betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk.
A. De noodzaak om actie te ondernemen
Waarom? Wat is het probleem?
De blootstelling van werknemers aan carcinogene en mutagene agentia vertegenwoordigt een aanzienlijk risico voor hun gezondheid. Volgens EU-OSHA¹ wordt 52 % van de jaarlijkse werkgerelateerde sterfgevallen in de EU toegewezen aan kanker. Daarom zet de Commissie haar proces van actualisering van de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia² verder door deze vierde reeks aanvullende grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling voor te stellen. Dat is in overeenstemming met de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia waarin is bepaald dat grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling moeten worden vastgesteld voor alle carcinogene en mutagene agentia waarvoor dat in het licht van de beschikbare informatie mogelijk is. Meer dan 1 miljoen werknemers in de EU worden momenteel blootgesteld aan de drie in dit initiatief behandelde stoffen, namelijk acrylonitril, nikkelverbindingen en benzeen. Als er op EU-niveau geen actie wordt ondernomen, zou de beroepsmatige blootstelling aan deze drie stoffen in de komende 60 jaar leiden tot bijna 2000 gevallen van kanker en andere werkgerelateerde ziekten.
Wat zal met dit initiatief naar verwachting worden bereikt?
De belangrijkste algemene doelstelling van dit initiatief is het recht van werknemers op een hoog niveau van bescherming van hun gezondheid en veiligheid op het werk verder te versterken en de dood als gevolg van werkgerelateerde kanker en andere gezondheidsproblemen die door deze drie stoffen worden veroorzaakt, te voorkomen. Om deze algemene doelstelling te ondersteunen zal dit initiatief drie specifieke doelstellingen nastreven: • een verdere verbetering van de bescherming tegen beroepsmatige blootstelling aan carcinogene en mutagene agentia in de EU; • een grotere doeltreffendheid van het rechtskader van de EU door het te actualiseren op basis van wetenschappelijke deskundigheid; • meer duidelijkheid scheppen, de uitvoering vergemakkelijken en bijdragen aan een beter gelijk speelveld voor marktdeelnemers door op EU-niveau minimeisen vast te stellen.
Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau?
Het vaststellen van nieuwe of herziene grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling in de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia zal het mogelijk maken een vergelijkbaar minimumniveau van bescherming voor werknemers in de hele EU te waarborgen. Bij gebrek aan EU-brede grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling, zoals in het geval van nikkelverbindingen en acrylonitril, hebben sommige lidstaten immers geen nationale grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling of zeer uiteenlopende niveaus vastgesteld, wat leidt tot grote verschillen in de bescherming van werknemers tegen blootstelling aan deze stoffen. Voor benzeen bestaat wel een EU-grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling, maar de bescherming van de werknemers varieert aangezien sommige lidstaten een lagere nationale grenswaarde hebben vastgesteld. Naast dit vergelijkbare minimumniveau van bescherming in de hele EU zal dit initiatief ook de duidelijkheid en de handhaving verbeteren, bijdragen tot een beter gelijk speelveld voor de economische actoren in de sectoren die deze stoffen gebruiken en dubbel werk vermijden door te voorkomen dat de lidstaten hun eigen wetenschappelijke analyse moeten uitvoeren om grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling vast te stellen.

¹ EU-OSHA (2017), An international comparison of the cost of work-related accidents and illnesses, beschikbaar op: <https://osha.europa.eu/nl/publications/international-comparison-cost-work-related-accidents-and-illnesses/view>

²Richtlijn 2004/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk. Beschikbaar op: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32004L0037>

B. Oplossingen
Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsopties zijn overwogen? Heeft een bepaalde optie de voorkeur? Waarom?
Verschillende opties zijn verworpen omdat zij als onevenredig werden beschouwd of minder effectief voor het behalen van de doelstellingen van dit initiatief. Bij deze opties horen het verbod op het gebruik van de carcinogene chemische agentia op het werk, marktconforme instrumenten (subsidies, belastingverlaging enz.), zelfregulering van de bedrijfstak en richtsnoeren. Nieuwe of herziene EU-wijde grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling vaststellen in de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia is als de meest geschikte optie gehandhaafd. Meerdere scenario's voor grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling zijn beoordeeld, waaronder grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling die door het tripartiete Raadgevend Comité voor veiligheid en gezondheid op de arbeidsplaats (ACSH) zijn goedgekeurd, en waarbij rekening wordt gehouden met wetenschappelijke aanbevelingen en sociaal-economische en haalbaarheidskwesties. Het ACSH bestaat uit vertegenwoordigers van regeringen, werkgevers en werknemers. Naast de door het ACSH goedgekeurde grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling zijn voor elke stof lagere en hogere grenswaarden overwogen. Op basis van een grondige effectbeoordeling zijn de door het ACSH aanbevolen grenswaarden als voorkeursopties geselecteerd omdat zij de beste scenario's zijn in termen van doeltreffendheid, efficiëntie en coherentie. De geselecteerde opties worden ook beschouwd als een aanvulling van de bestaande REACH-maatregelen voor elke stof.
Wie steunt welke optie?
In het kader van de formele raadpleging in twee fasen ondersteunen de sociale partners de lijst van stoffen die in de vierde wijziging van de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia aan bod moeten komen. De vertegenwoordigers van regeringen, werkgevers en werknemers in het ACSH ondersteunen alle voorkeursopties, met inbegrip van de voorgestelde overgangsportalen om de technische of economische uitdagingen voor werkgevers met betrekking tot de drie stoffen te beperken.
C. Effecten van de voorkeursoptie
Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (als er een voorkeursoptie is; zo niet, wat zijn de voordelen van de belangrijkste opties)?
De belangrijkste voordelen van de voorkeursopties voor de drie stoffen bestaan in het bijdragen tot de bescherming van meer dan 1 miljoen werknemers door in de komende 60 jaar meer dan 1 700 gevallen van arbeidsgelateerde ziekten, waaronder kanker, te voorkomen. Deze vermindering van beroepsziekten zal onder meer leiden tot minder lijden van werknemers en hun gezinnen en tot een langer, kwaliteitsvoller en productiever werkzaam leven. De voorkeursopties zullen ook voordelen voor het bedrijfsleven hebben doordat absentieïsme, productiviteitsverlies en verzekeringspremies de komende 60 jaar met naar schatting 7 miljoen euro zullen dalen. De geraamde voordelen voor het bedrijfsleven houden geen rekening met voordelen zoals meer juridische duidelijkheid. Overheden zullen ook baat hebben bij deze voorkeursopties omdat ze onder meer zullen leiden tot lagere kosten voor gezondheidszorg. De voordelen voor overheden zijn geraamd op 5 miljoen euro voor de komende 60 jaar. Naast deze economische en sociale voordelen zal de voorkeursoptie voor benzeen leiden tot het terugdringen van vluchtige of diffuse emissies in sommige sectoren, wat positieve gevolgen zal hebben voor het milieu. De voorkeursopties voor acrylonitril en nikkelverbindingen zou geen of zeer beperkte positieve gevolgen voor het milieu hebben.
Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (als er een voorkeursoptie is; zo niet, wat zijn de voordelen van de belangrijkste opties)?
Bedrijven zullen investeringen moeten doen om aan de voorkeursopties te voldoen en zullen extra middelen moeten besteden om de blootstelling te monitoren, wat zal leiden tot exploitatiekosten. Deze kosten kunnen in de komende 60 jaar oplopen tot 14 miljard EUR, maar zouden voor de meeste bedrijven houdbaar moeten zijn in vergelijking met hun omzet. Bovendien zijn in het pakket voorkeursmaatregelen overgangsmatregelen opgenomen om de uitdagingen voor de werkgevers te beperken maar ook om banenverlies te voorkomen.

Hoewel ondernemingen kunnen besluiten om in sommige zeer specifieke gevallen kostenstijgingen door te rekenen, zullen er geen of slechts zeer beperkte gevolgen zijn voor de consumentenprijzen.

Overheden zullen moeten investeren in de omzetting van deze voorkeursopties in hun eigen wetgeving. De kosten voor de omzetting kunnen oplopen tot 2,5 miljoen EUR.

Wat zijn de gevolgen voor bedrijven, kmo's en micro-ondernemingen?

Het pakket voorkeursopties zal exploitatiekosten met zich meebrengen voor ondernemingen, die ongeacht hun grootte aanvullende beschermende maatregelen moeten treffen. In vergelijking met de jaarlijkse omzet zullen deze investeringen naar verwachting echter houdbaar zijn voor de drie stoffen.

Terwijl bedrijven die acrylonitril gebruiken voornamelijk grote ondernemingen zijn, vertegenwoordigen kmo's een groot deel van de betrokken industrieën die gebruikmaken van nikkelverbindingen en benzeen. Voor alle stoffen die in dit initiatief aan bod komen, zullen de vereiste investeringen voor kmo's de komende 60 jaar een klein deel van hun omzet vertegenwoordigen. Slechts een zeer klein aantal kmo's die nikkelverbindingen gebruiken, kan moeilijkheden ondervinden om aan de voorkeursoptie te voldoen. Daarom zijn in het pakket voorkeursopties voor alle stoffen overgangspannen opgenomen om de uitdagingen te beperken.

Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?

De optie kan extra administratieve kosten en kosten met betrekking tot de handhaving met zich meebrengen voor handhavingsinstanties. Deze kosten zullen echter naar verwachting niet substantieel zijn. De geselecteerde optie zou ook de financiële verliezen helpen beperken voor de socialezekerheids- en gezondheidszorgstelsels doordat gezondheidsproblemen worden voorkomen. De voordelen voor de overheden (bijna 5 miljoen EUR) zullen naar verwachting zelfs hoger liggen dan de kosten (bijna 2,5 miljoen EUR).

Zijn er andere significante gevolgen?

Het pakket voorkeursopties zal de ruimte voor verschillen tussen de lidstaten beperken, wat zal bijdragen tot een gelijk speelveld en de werking van de interne markt verder zal verbeteren. Deze voorkeursopties zullen ook een positief effect hebben op de grondrechten, met name wat betreft artikel 2 (het recht op leven) en artikel 31 (het recht op gezonde, veilige en waardige arbeidsomstandigheden) van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

D. Evaluatie

Wanneer wordt het beleid geëvalueerd?

De doeltreffendheid van de voorgestelde herziening van de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia zal in het kader van de evaluatie van de richtlijnen inzake veiligheid en gezondheid op het werk, als bedoeld in artikel 17 bis van Richtlijn 89/391/EEG, worden beoordeeld. Voorgesteld wordt gebruik te maken van de volgende relevante evaluatieoefening na het einde van de omzettingsperiode.